



Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
14/18. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2018. február 21.

A C-518/15. sz. ügyben hozott ítélet
Ville de Nivelles kontra Rudy Matzak

A munkavállaló otthoni készenléti idejét, amelynek során rövid időn belül köteles reagálni munkáltatója hívásaira, „munkaidőnek” kell tekinteni

A munkáltató által meghatározott helyen való fizikai tartózkodás kötelezettsége, valamint az a kööttség, hogy a munkahelyre rövid időn belül be kell érni, jelentős mértékben korlátozzák a munkavállaló azon lehetőségét, hogy más tevékenységeket végezzen

Ville de Nivelles (Nivelles város, Belgium) tűzoltószolgálatára alá hivatásos tűzoltók és önkéntes tűzoltók tartoznak. Az önkéntes tűzoltók részt vesznek a beavatkozásokban, továbbá készenlétet és ügyeletet biztosítanak. Rudy Matzak 1981-ben szerezte meg az önkéntes tűzoltói minősítést. Egyébként egy magánvállalkozás alkalmazásában áll. R. Matzak 2009-ben bírósági eljárást indított Nivelles város ellen egyebek mellett az őt – álláspontja szerint munkaidőnek minősülő – otthoni készenléti szolgálatai után megillető kártérítés iránt.

Az e jogvita fellebbezési szakaszában eljáró cour du travail de Bruxelles (brüsszeli munkaügyi fellebbviteli bíróság, Belgium) úgy határozott, hogy kérdéssel fordul a Bírósághoz. Különösen arra keres választ, hogy az otthoni készenléti szolgálatok tekinthetők-e úgy, hogy a munkaidő fogalmának az uniós jog¹ szerinti meghatározása alá tartoznak.

A mai napon kihirdetett ítéletében a Bíróság kiemeli mindenekeelőtt, hogy az állami tűzoltószolgálatok által alkalmazott tűzoltók egyes kategóriáinak vonatkozásában a tagállamok nem térhetnek el az ezen irányelv rendelkezéseiből – ideértve a „munkaidő” és a „pihenőidő” fogalmát – eredő kötelezettségek összességétől.

Az irányelv azt sem teszi lehetővé, hogy a tagállamok a „munkaidő” ezen irányelvben meghatározott fogalmától eltérő fogalom meghatározást tartsanak fenn vagy fogadjanak el. Ugyanis, jóllehet az irányelv rendelkezik a tagállamok azon lehetőségéről, hogy olyan rendelkezéseket alkalmazzanak vagy vezessenek be, amelyek a munkavállalók biztonságának és egészségének védelme szempontjából kedvezőbbek, e lehetőség nem alkalmazható a „munkaidő” fogalmának a meghatározására. Ezt a megállapítást alátámasztja az irányelv célja, amely annak biztosítására irányul, hogy az abban foglalt fogalom meghatározások ne legyenek eltérően értelmezhetőek a nemzeti jogok függvényében.

A Bíróság ugyanakkor emlékeztet arra, hogy a tagállamok továbbra is szabadon fogadhatnak el saját nemzeti jogukban olyan rendelkezéseket, amelyek a munkavállalók számára az ezen irányelv által meghatározottaknál kedvezőbb munkaidőket és pihenőidőket írnak elő.

A Bíróság emlékeztet továbbá arra, hogy az irányelv nem szabályozza a munkavállalók díjazásának kérdését, mivel ez az aspektus kívül esik az Unió hatáskörén. Így a tagállamok nemzeti jogukban rendelkezhetnek akként, hogy a „munkaidőben” lévő munkavállaló díjazása eltér a „pihenőidőben” lévő munkavállaló díjazásától, akár olyan szinten, hogy ezen utóbbi típusú időszakra semmilyen díjazás nem jár.

¹ A munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 299., 9. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 381. o.).

Végül a Bíróság kifejti, hogy **azt a készenléti időt, amelyet a munkavállalónak az otthonában kell töltenie a munkáltató hívásaira való 8 percen belüli reagálási kötelezettség mellett – ami jelentős mértékben korlátozza annak lehetőségét, hogy más tevékenységet végezzen –, „munkaidőnek” kell tekinteni.** A Bíróság e tekintetben emlékeztet arra, hogy az irányelv értelmében vett „munkaidő” minősítése szempontjából a meghatározó tényező az, hogy a munkavállaló köteles a munkáltató által meghatározott helyen fizikailag jelen lenni és ott ez utóbbi rendelkezésére állni, hogy szükség esetén azonnal képes legyen a megfelelő szolgáltatások nyújtására.

A jelen ügyben kitűnik, hogy R. Matzaknak nem kizárólag elérhetőnek kellett lennie készenléti ideje alatt. Egyrészt köteles volt 8 percen belül reagálni munkáltatója hívásaira, másrészt fizikailag jelen kellett lennie a munkáltató által meghatározott helyen.

A Bíróság úgy ítéli meg, hogy noha ez a hely a jelen esetben R. Matzak lakóhelye volt, nem pedig a munkahelye, a munkáltató által meghatározott helyen való fizikai tartózkodás kötelezettsége, valamint az a kööttség, amely a munkahelyre 8 percen belül való beérés szükségességéből földrajzi és időbeli szempontból adódik, objektíve korlátozzák az R. Matzak helyzetében lévő munkavállalók azon lehetőségét, hogy személyes és társadalmi szükségleteikre fordítsák az idejüket. E kööttségekre tekintettel R. Matzak helyzete különbözik egy olyan munkavállaló helyzetétől, akinek készenléti szolgálata alatt egyszerűen csak munkáltatója rendelkezésére kell állnia, hogy az elérhesse.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106